

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ ศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและเพื่อเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้นำเสนอต่อไป

4.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ความสำคัญและการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการบริหารงานวิชาการ

4.3 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ

4.4 สภาพการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการ

4.5 อภิปรายผลการวิจัย

4.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดีทุกฝ่าย หัวหน้าแผนก รองหัวหน้าแผนก หัวหน้าหน่วยวิชาต่าง ๆ และอาจารย์ผู้สอนใน มหาวิทยาลัย 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยสร้างครูเวียงจันทน์ (ดงโคก) มหาวิทยาลัย สรรพวิชา 2 ชันวา และมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข (แพทยศาสตร์) ซึ่ง รายละเอียดตามตารางที่ 3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ อาชวราชการ วุฒิการ
ศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาดำรงตำแหน่ง

สถานภาพ	ผู้ให้สัมภาษณ์		ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(n=36)	ร้อยละ	จำนวน(n=76)	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	28	77.78	57	75.00
หญิง	8	22.22	19	25.00
2. อายุ				
21 - 30 ปี	00	00.00	3	3.94
31 - 40 ปี	14	38.89	47	61.73
41 - 50 ปี	20	55.56	25	32.99
51 ปีขึ้นไป	2	5.55	1	1.34
3. อาชวราชการ				
ต่ำกว่า 5 ปี	0	00.00	2	2.56
5 - 10 ปี	6	16.67	22	28.89
11 - 15 ปี	6	16.67	32	42.11
16 - 20 ปี	10	27.78	10	13.22
21 ปีขึ้นไป	14	38.88	10	13.22
4. วุฒิการศึกษา				
ปริญญาตรี	13	36.11	45	59.22
ปริญญาโท	18	50.00	23	30.33
สูงกว่าปริญญาโท	5	13.89	8	10.45

ตารางที่ 3 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพการ วิชาการ
ศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาดำรงตำแหน่ง (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้ให้สัมภาษณ์		ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน(n=36)	ร้อยละ	จำนวน(n=76)	ร้อยละ
5. ตำแหน่งหรือหน้าที่รับผิดชอบ				
อธิการบดี	3	8.33	0	0.00
รองฝ่ายวิชาการ	3	8.33	2	2.63
รองฝ่ายแผนการ	3	8.33	2	2.63
รองฝ่ายบริหาร	3	8.33	3	3.95
รองฝ่ายกิจการนักศึกษา	2	5.56	0	0.00
หัวหน้าแผนก	13	36.12	8	10.53
หัวหน้าหน่วยวิชา	9	25.00	11	14.47
อาจารย์ผู้สอน	0	00.00	50	65.79
6. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง				
ต่ำกว่า 5 ปี	11	30.55	4	5.33
5 - 10 ปี	18	50.00	31	40.67
11 - 15 ปี	4	11.11	24	31.56
16 - 20 ปี	2	5.56	13	17.11
21 ปีขึ้นไป	1	2.78	4	5.33
รวมเฉลี่ย	36	100.00	76	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ อยู่ในช่วง 41-50 ปี อาศุราชการ 21 ปี ขึ้นไป วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ตำแหน่งส่วนใหญ่คือหัวหน้าแผนก ระยะเวลาดำรงตำแหน่งอยู่ระหว่าง 5-10 ปี

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี อาศุราชการ 11-15 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งเป็นอาจารย์ผู้สอน และ ระยะเวลาดำรงตำแหน่งอยู่ระหว่าง 5-10 ปี ตามลำดับ

4.2 ความสำคัญและการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการบริหารงานวิชาการ

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความสำคัญใน กระบวนการบริหารงานวิชาการ และการปฏิบัติจริงของกิจกรรมการบริหารงาน วิชาการในมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ขั้นการวางแผนบริหารงานวิชาการ ขั้นการ ดำเนินการบริหารงานวิชาการ และขั้นการติดตามและประเมินผลการบริหารงาน วิชาการ สรุปได้ดังตารางที่ 4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ระดับความสำคัญและระดับปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงาน	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ขั้นการวางแผนการ	3.66	0.73	มาก	2.95	0.60	ปานกลาง
2. ขั้นการดำเนินการ	3.58	0.69	มาก	2.87	0.89	ปานกลาง
3. ขั้นการติดตามและ ประเมินผล	3.53	0.95	มาก	2.46	0.82	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.60	0.70	มาก	2.79	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเห็นความสำคัญ ของกระบวนการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ"มาก" ทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นพิจารณาตามตัวแปร และรายละเอียด แต่การปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ"ปานกลาง" ทุกขั้นตอน ยกเว้นขั้นตอนการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับ "น้อย"

4.2.1 ระดับความสำคัญและระดับปฏิบัติจำแนกตามตัวแปร

ถ้าพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับระดับความสำคัญ และการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประเภทตัวแปร สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5, 6 และ 7 ดังต่อไปนี้

4.2.1.1 ขั้นตอนการวางแผนการบริหารงานวิชาการ

ระดับความสำคัญและระดับการปฏิบัติกิจกรรมในการการวางแผนการบริหารงานวิชาการ รายละเอียดดังตารางที่ 5 ต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ระดับความสำคัญ และระดับปฏิบัติกิจกรรม จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	ขั้นตอนการวางแผนการบริหาร					
	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. เพศ						
ชาย	3.64	0.74	มาก	2.90	0.65	ปานกลาง
หญิง	3.72	0.74	มาก	3.11	0.40	ปานกลาง

ตารางที่ 5 ระดับความสำคัญ และระดับปฏิบัติการ จำแนกตามตัวแปร (ต่อ)

ตัวแปร	ขั้นตอนการวางแผนการบริหาร					
	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
2. อายุ						
21-40 ปี	3.61	0.73	มาก	2.91	0.59	ปานกลาง
41-51 ปีขึ้นไป	3.77	0.74	มาก	3.04	0.63	ปานกลาง
3. อายุราชการ						
ต่ำกว่า 5-10 ปี	3.64	0.74	มาก	2.83	0.65	ปานกลาง
11 - 15 ปี	3.65	0.71	มาก	2.97	0.48	ปานกลาง
16 - 21 ปีขึ้นไป	3.70	0.80	มาก	3.07	0.71	ปานกลาง
4. วุฒิการศึกษา						
ปริญญาตรี	3.67	0.73	มาก	2.98	0.58	ปานกลาง
ปริญญาโทขึ้นไป	3.65	.76	มาก	2.91	0.63	ปานกลาง
5. ตำแหน่งหรือหน้าที่รับผิดชอบ						
ผู้บริหาร	3.81	0.59	มาก	3.15	0.45	ปานกลาง
อาจารย์ผู้สอน	3.58	0.80	มาก	2.85	0.64	ปานกลาง
6. ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง						
ต่ำกว่า 5-10 ปี	3.60	0.76	มาก	2.92	0.63	ปานกลาง
11-21 ปี ขึ้นไป	3.87	0.62	มาก	3.05	0.49	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.66	0.73	มาก	2.95	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนเห็นความสำคัญในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ "มาก" และได้ปฏิบัติกิจกรรมในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ไม่ว่าจะเป็นพิจารณาด้านเพศ อายุ อาชวราชการ วุฒการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาคำรงตำแหน่ง

4.2.1.2 ขั้นตอนการดำเนินการบริหารงานวิชาการ

ระดับความสำคัญ และระดับการปฏิบัติกิจกรรมในการดำเนินการบริหารงานวิชาการ รายละเอียดดังตารางที่ 6 ต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ระดับความสำคัญ และระดับปฏิบัติกิจกรรม จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	ขั้นตอนการดำเนินการบริหาร					
	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. เพศ						
ชาย	3.58	0.71	มาก	2.91	0.91	ปานกลาง
หญิง	3.57	0.69	มาก	2.75	0.81	ปานกลาง
2. อายุ						
21-40 ปี	3.54	0.75	มาก	2.88	0.98	ปานกลาง
41-51 ปีขึ้นไป	3.66	0.58	มาก	2.85	0.69	ปานกลาง
3. อาชวราชการ						
ต่ำกว่า 5-10 ปี	3.69	0.78	มาก	2.98	1.06	ปานกลาง
11-15 ปี	3.42	0.69	มาก	2.72	0.89	ปานกลาง
16-21 ปีขึ้นไป	3.71	0.57	มาก	2.97	0.62	ปานกลาง

ตารางที่ 6 ระดับความสำคัญ และระดับปฏิบัติการ จําแนกตามตัวแปร (ต่อ)

ตัวแปร	ขั้นตอนการดำเนินการบริหาร					
	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
4. วิชาการศึกษา						
ปริญญาตรี	3.57	0.70	มาก	3.04	0.95	ปานกลาง
ปริญญาโทขึ้นไป	3.60	0.70	มาก	2.62	0.71	ปานกลาง
5. ตำแหน่งหรือหน้าที่รับผิดชอบ						
ผู้บริหาร	3.76	0.55	มาก	2.65	0.86	ปานกลาง
อาจารย์ผู้สอน	3.49	0.75	มาก	2.83	0.90	ปานกลาง
6. ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง						
ต่ำกว่า 5-10 ปี	3.57	0.72	มาก	2.86	0.89	ปานกลาง
11-21 ปี ขึ้นไป	3.60	0.65	มาก	2.90	0.88	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.58	0.69	มาก	2.87	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนเห็นความสำคัญในการดำเนินการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ "มาก" และได้ปฏิบัติการอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ไม่ว่าจะพิจารณาด้าน เพศ อายุ อาชีพการ วิชาการ ศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาดำรงตำแหน่ง

4.2.1.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการ

ระดับความสำคัญ และระดับการปฏิบัติกิจกรรมในการติดตามและประเมินผล
การบริหารงานวิชาการ รายละเอียดดังตารางที่ 7 ต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ระดับความสำคัญ และระดับปฏิบัติกิจกรรม จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล					
	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. เพศ						
ชาย	3.58	0.92	มาก	2.47	0.81	น้อย
หญิง	3.38	1.03	มาก	2.43	0.87	น้อย
2. อายุ						
21-40 ปี	3.42	0.97	มาก	2.50	0.85	น้อย
41-51 ปีขึ้นไป	3.75	0.88	มาก	2.40	0.77	น้อย
3. อายุราชการ						
ต่ำกว่า 5-10 ปี	3.38	1.04	มาก	2.49	0.81	น้อย
11-15 ปี	3.50	0.99	มาก	2.58	0.90	ปานกลาง
16-21 ปีขึ้นไป	3.77	0.75	มาก	2.40	0.73	น้อย
4. วุฒิการศึกษา						
ปริญญาตรี	3.52	1.05	มาก	2.53	0.93	ปานกลาง
ปริญญาโทขึ้นไป	3.55	0.79	มาก	2.36	0.60	น้อย

ตารางที่ 7 ระดับความสำคัญ และระดับปฏิบัติกิจกรรม จำแนกตามตัวแปร (ต่อ)

ตัวแปรในการพิจารณา	ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล					
	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
5. ตำแหน่งหรือหน้าที่รับผิดชอบ						
ผู้บริหาร	3.79	0.68	มาก	2.58	0.63	ปานกลาง
อาจารย์ผู้สอน	3.40	1.02	มาก	2.40	0.90	น้อย
6. ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง						
ต่ำกว่า 5-10 ปี	3.50	0.91	มาก	2.47	0.77	น้อย
11-21 ปี ขึ้นไป	3.66	1.10	มาก	2.42	0.98	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.53	0.95	มาก	2.46	0.82	น้อย

จากตารางที่ 7 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนเห็นความสำคัญในการติดตามและประเมินผลอยู่ใน "มาก" ไม่ว่าจะพิจารณาด้านเพศ อายุ อาชวราชการ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งและระยะเวลาดำรงตำแหน่ง และได้ปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ "น้อย" ยกเว้นอาชวราชการระหว่าง 11-15 ปี วุฒิปริญญาตรี และผู้บริหารจะปฏิบัติกิจกรรมในการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับ "ปานกลาง"

4.2.2 ระดับความสำคัญและระดับปฏิบัติจำแนกตามรายชื่อเรื่อง

ถ้าพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับระดับความสำคัญ และการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานวิชาการในรายละเอียด แต่ละรายชื่อ และแต่ละขั้นตอน สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 8, 9, และ 10 ต่อไปนี้

4.2.2.1 ขั้นตอนการวางแผนการบริหารงานวิชาการ

ระดับความสำคัญ และระดับการปฏิบัติกิจกรรมในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ รายละเอียดดังตารางที่ 8 ต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ระดับความสำคัญ และระดับปฏิบัติกิจกรรมในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ

การวางแผน	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การวิเคราะห์นโยบาย						
ระดับสูง เช่น ระดับชาติ						
และกระทรวง	4.17	1.13	มาก	3.22	0.87	ปานกลาง
2. การกำหนดบทบาท						
อำนาจหน้าที่ อย่าง						
ชัดเจน	4.05	1.02	มาก	3.30	1.08	ปานกลาง
3. การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน						
ที่จำเป็นต่อการวางแผน						
บริหารงานวิชาการ	3.79	1.10	มาก	2.68	0.91	ปานกลาง

ตารางที่ 8 ระดับความสำคัญ และระดับปฏิบัติการในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ (ต่อ)

การวางแผน	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
4. การสำรวจปัญหาอุปสรรค						
ด้านการจัดการเรียน						
การสอน แต่ละคณะ	3.68	1.16	มาก	2.97	1.10	ปานกลาง
5. การศึกษาสภาพการ						
ดำเนินงานวิชาการ						
ของมหาวิทยาลัย	3.66	1.15	มาก	2.89	1.11	ปานกลาง
6. การกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหาร						
งานวิชาการ						
	3.25	0.73	ปานกลาง	2.79	0.84	ปานกลาง
7. การศึกษาลำดับความ						
สำคัญของ ปัญหาและ						
ความต้องการ เพื่อนำ						
มากำหนดนโยบายการ						
บริหารงานวิชาการ						
ของมหาวิทยาลัย	3.01	0.79	ปานกลาง	2.79	0.77	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.66	0.73	มาก	2.95	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนเห็นความสำคัญของการวางแผนการบริหารงานวิชาการ อยู่ ในระดับ "มาก" ยกเว้น การกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัย และการศึกษา ลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ เพื่อนำมากำหนดนโยบายการบริหาร งานวิชาการของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับ "ปานกลาง" และได้ปฏิบัติกิจกรรมใน การวางแผนการบริหารงานวิชาการในภาพรวม และรายชื่ออยู่ในระดับ "ปานกลาง"

4.2.2.2 ขั้นตอนการดำเนินการบริหารงานวิชาการ

ระดับความสำคัญ และระดับการปฏิบัติกิจกรรมในการดำเนินการบริหารงาน วิชาการ รายละเอียดดังตารางที่ 9 ต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ความสำคัญ และการปฏิบัติกิจกรรมในการดำเนินการบริหารงาน วิชาการ

การดำเนินการ	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การจัดอาจารย์เข้าสอน						
ตามความรู้ความสามารถ	4.25	0.95	มาก	3.44	1.03	ปานกลาง
2. การพัฒนาอาจารย์						
ให้มีความรู้ ความ						
สามารถสูงขึ้น	4.22	1.14	มาก	3.40	1.05	ปานกลาง
3. การจัดสรรงบประมาณ						
ให้เพียงพอในการบริหาร						
งานวิชาการ	3.83	1.24	มาก	2.59	1.25	ปานกลาง

**ตารางที่ 9 ความสำคัญ และการปฏิบัติกิจกรรมในการดำเนินการบริหารงาน
วิชาการ (ต่อ)**

การดำเนินการ	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
4. การพัฒนาหลักสูตรและ อุปกรณ์การเรียนการสอน ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น	3.68	1.19	มาก	2.71	1.04	ปานกลาง
5. การพัฒนาความเป็น เลิศทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัย	3.52	0.93	มาก	2.59	1.18	ปานกลาง
6. การพัฒนาผู้บริหารให้ มีความรู้ความสามารถ ในการบริหารงาน วิชาการ	3.18	0.92	ปานกลาง	2.63	1.06	ปานกลาง
7. การประชุมวางแผน ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับหลักสูตร	3.04	0.81	ปานกลาง	2.74	1.25	ปานกลาง
8. การหาเอกสารประกอบ การสอน เพื่อให้อาจารย์ ได้ค้นคว้า	2.91	0.64	ปานกลาง	2.87	1.18	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.58	0.69	มาก	2.87	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่าโดยภาพรวมผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเห็นความสำคัญของการดำเนินการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ"มาก" ยกเว้นการพัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร และการหาเอกสารประกอบการสอนอยู่ในระดับ"ปานกลาง" ส่วนการปฏิบัติกิจกรรมในการบริหารงานโดยภาพรวม และรายชื่ออยู่ในระดับ "ปานกลาง"

4.2.2.3 ขึ้นการติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการ

ระดับความสำคัญ และระดับการปฏิบัติกิจกรรมในการติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการ รายละเอียดดังตารางที่ 10 ต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ความสำคัญและการปฏิบัติกิจกรรมในการติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการ

	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
การติดตามและประเมินผล						
1. การประเมินผลและสรุปผลการบริหารงานตามแผน	3.70	1.16	มาก	2.41	1.15	น้อย
2. การนิเทศกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผน	3.58	1.04	มาก	2.39	0.93	น้อย
3. การติดตามผลการดำเนินงานวิชาการระหว่างดำเนินงาน	3.54	1.16	มาก	2.67	1.11	ปานกลาง

ตารางที่ 10 ความสำคัญและการปฏิบัติกิจกรรมในการติดตามและประเมินผล
การบริหารงานวิชาการ (ต่อ)

การติดตามและประเมินผล	ระดับความสำคัญ			ระดับปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
4.การจัดให้มีการ						
ประเมินผลตามแผน	3.46	1.16	ปานกลาง	2.15	0.95	น้อย
5.การรายงานการนิเทศ						
กำกับดูแลและตรวจสอบ						
ตลอดจนการติดตามผล						
ประเมินผลแต่ละครั้ง	3.38	0.87	ปานกลาง	2.70	1.06	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.53	0.95	มาก	2.46	0.82	น้อย

จากตารางที่ 10 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนเห็นความสำคัญของการติดตามประเมินผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ "มาก" ยกเว้นการจัดให้มีการประเมินผลการบริหารงานวิชาการตามแผน การรายงานการนิเทศกำกับดูแลและตรวจสอบแต่ละครั้ง มีความสำคัญอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ส่วนการปฏิบัติกิจกรรมในการติดตามประเมินผลการบริหารงานอยู่ในระดับ "น้อย" ยกเว้นการรายงานการนิเทศกำกับดูแล และตรวจสอบ ตลอดจนการติดตามผล และประเมินผลแต่ละครั้ง และการติดตามผลการดำเนินงานวิชาการ ระหว่างการดำเนินงานปฏิบัติอยู่ในระดับ "ปานกลาง"

4.3 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ

ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน
รายละเอียดดังในตารางที่ 11 และ ตารางที่ 12 ต่อไปนี้

4.3.1 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการจำแนกตามตัวแปร

ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตัวแปร รายละเอียด
ดังในตารางที่ 11 ต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ระดับความต้องการในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตัวแปร

ตัวแปร	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. เพศ			
ชาย	4.45	0.34	มาก
หญิง	4.45	0.35	มาก
2. อายุ			
21-40 ปี	4.44	0.31	มาก
41-51 ปีขึ้นไป	4.45	0.40	มาก
3. อายุราชการ			
ต่ำกว่า 5-10 ปี	4.49	0.31	มาก
11-15 ปี	4.50	0.28	มาก
16-21 ปีขึ้นไป	4.43	0.44	มาก
4. วุฒิการศึกษา			
ปริญญาตรี	4.45	0.32	มาก
ปริญญาโทขึ้นไป	4.44	0.36	มาก

ตารางที่ 11 ระดับความต้องการในการบริหารงานวิชาการจำแนกตามตัวแปร(ต่อ)

ตัวแปร	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
5. ตำแหน่งหรือหน้าที่รับผิดชอบ			
ผู้บริหาร	4.40	0.32	มาก
อาจารย์ผู้สอน	4.47	0.35	มาก
6. ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง			
ต่ำกว่า 5-10 ปี	4.49	0.34	มาก
11-21 ปี ขึ้นไป	4.62	0.27	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.45	0.34	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าโดยภาพรวมผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าความต้องการในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับ "มาก" ไม่ว่าจะพิจารณาด้านเพศ อายุ อาชีพราชการ วุฒิต่างการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน ยกเว้นระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 11-21 ปีขึ้นไป มีความต้องการ อยู่ในระดับ "มากที่สุด"

4.3.2 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการจำแนกตามรายชื่อเรื่อง

ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามรายชื่อเรื่อง
รายละเอียดดังในตารางที่ 12 ต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ระดับความต้องการในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามรายชื่อ

รายละเอียด	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. พัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ ความสามารถสูงขึ้น	4.68	0.47	มากที่สุด
2. พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ให้ดีและมีคุณภาพสูงขึ้น	4.67	0.50	มากที่สุด
3. ส่งเสริมให้อาจารย์ได้เข้ารับการฝึก อบรม ฝึกงาน ประชุมสัมมนา และ ศึกษาต่อ	4.66	0.51	มากที่สุด
4. พัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ	4.65	0.51	มากที่สุด
5. พัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ ของมหาวิทยาลัย	4.61	0.78	มากที่สุด
6. ปรับปรุงแผนการเรียนการสอนและอุปกรณ์ การเรียนการสอนให้ดี และมีคุณภาพสูงขึ้น	4.57	0.57	มากที่สุด
7. พัฒนาผู้บริหารระดับต่าง ๆ ให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ	4.54	0.64	มากที่สุด
8. จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการบริหาร งานวิชาการ	4.45	0.60	มาก

ตารางที่ 12 ระดับความต้องการในการบริหารงานวิชาการจำแนกตามรายชื่อ(ต่อ)

รายละเอียด	ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
9. จัดและปรับปรุงอุปกรณ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ			
ด้านการเรียนการสอน	4.43	0.70	มาก
10. จัดหาเอกสารความรู้ทางวิชาการเพื่อใช้			
ในการเรียนการสอน	4.41	0.64	มาก
11. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ			
ใหม่ให้เหมาะสม	4.38	0.63	มาก
12. สร้างความสามัคคีร่วมมือร่วมใจจากคณาจารย์			
ในการปฏิบัติงานให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น	4.29	0.67	มาก
13. เข้าร่วมฝึกอบรมเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการ	4.22	0.76	มาก
14. ดำเนินการวิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูล			
งานวิชาการในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย	4.21	0.79	มาก
15. สนับสนุนการเผยแพร่ตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์			
ทางวิชาการของมหาวิทยาลัย แก่ชุมชน	3.93	0.77	มาก
รวมเฉลี่ย	4.45	0.34	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าโดยภาพรวม ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเห็นความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ"มาก" ยกเว้นความสำคัญ 3 อันดับแรก คือพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น พัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ และพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับ "มากที่สุด"

4.4 สภาพการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยแห่งชาติ

4.4.1 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการ

การจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารงานสูงสุดของมหาวิทยาลัย องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย ตำแหน่งผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบวิทยาเขต ฝ่ายต่าง ๆ ระดับวิชาการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างมหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติ รายละเอียดดังในตารางที่ 13, 14, 15 และ ตารางที่ 16

ตารางที่ 13 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการ ในด้านองค์การบริหารงานสูงสุดของมหาวิทยาลัย และองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย

รายการ	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. องค์การบริหารงานสูงสุดของมหาวิทยาลัย				
1) สภามหาวิทยาลัย	36	100.00	73	96.11
2) ควรมีอย่างอื่น	-	-	3	3.89
2. องค์ประกอบสภามหาวิทยาลัย				
1) ผู้แทนจากฝ่ายบริหาร	36	100.00	75	98.67
2) ผู้แทนจากสภาคณาจารย์	35	97.22	69	90.78
3) ผู้แทนจาก 3 องค์การจัด	32	88.89	55	72.44
4) ผู้แทนจากผู้ทรงคุณวุฒิ	32	88.89	54	71.11

ตารางที่ 13 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการ ในด้านองค์การบริหารงานสูงสุดของมหาวิทยาลัย และองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5) ผู้แทนจากคณะพรรค	20	55.45	45	59.22
6) ผู้แทนจากศิษย์เก่า	19	52.78	30	39.45
7) ผู้แทนจากส่วนอื่น ๆ	7	19.44	16	21.11

จากตารางที่ 13 ผู้บริหารมีความเห็นว่า ควรมีสภามหาวิทยาลัยทั้งหมด ส่วนอาจารย์ผู้สอนจำนวนมากเห็นว่าควรมีสภามหาวิทยาลัยและควรมีอย่างอื่น ๆ ด้วย และทั้งสองกลุ่มได้ให้ความเห็นในคำถามปลายเปิดว่า ควรมีสภามหาวิทยาลัย เพราะ สภามหาวิทยาลัยเป็นศูนย์รวมสติปัญญาของสังคมเข้าในการบริหารงานมหาวิทยาลัย เป็นองค์การที่มีอำนาจสูงสุดในการวางแผนนโยบายต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ส่วน องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า ควรประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายบริหาร รองลงมาคือผู้แทนจากสภาคณาจารย์ และผู้แทนจากผู้ที่ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจาก 3 องค์การจัดตั้งมหาชน ตามลำดับ

ตารางที่ 14 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการ ในด้านตำแหน่ง
ผู้บริหาร รองอธิการบดีฝ่ายต่าง ๆ และกรณีสืบหาวิทยาลัย
มีหลายวิทยาเขต

รายการ	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งผู้บริหาร				
1) อธิการบดีมหาวิทยาลัย	29	80.56	57	75.00
2) ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัย	4	11.11	17	22.44
3) หัวหน้ามหาวิทยาลัย	1	2.78	1	1.33
4) อื่น ๆ	2	5.56	1	1.33
2. รองอธิการบดี				
1) รองฝ่ายวิชาการ	36	100.00	73	96.11
2) รองฝ่ายบริหาร	35	97.22	66	86.78
3) รองฝ่ายแผนการ	32	88.89	53	69.67
4) รองฝ่ายกิจการนักศึกษา	30	83.33	51	67.11
5) รองฝ่ายวิทยาเขต	16	44.44	39	51.33
6) รองฝ่ายอื่น ๆ ที่เห็นว่าควรมี	5	13.89	5	6.56
3. กรณีสืบหาวิทยาลัยมีหลายวิทยาเขต				
ผู้รับผิดชอบวิทยาเขต				
1) รองอธิการบดี	22	61.11	37	48.67
2) คณบดี	12	33.33	32	42.11
3) อื่น ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม	2	5.56	7	9.22

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ตำแหน่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย ควรเรียกว่า อธิการบดี รองลงมาคือผู้อำนวยการ และทั้งสองกลุ่มได้ให้ความเห็นในคำถามปลายเปิด โดยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า อธิการบดีเป็นผู้บริหารสูงสุด ตามความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย และเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาสูงสุดในการบริหารมหาวิทยาลัย รองอธิการบดีเห็นว่าควรมี รองฝ่ายวิชาการ รองฝ่ายบริหาร รองฝ่ายแผนการ รองฝ่ายกิจการนักศึกษา และ รองฝ่ายวิชาเขต ตามลำดับ ควรเพิ่มรองฝ่ายเศรษฐกิจการเงิน และรองฝ่าย วิเทศสัมพันธ์ เพราะรองอธิการบดีเป็นผู้ช่วยอธิการบดีในการบริหารมหาวิทยาลัย ในด้านต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ ในกรณีมหาวิทยาลัยมีหลายวิชาเขต ผู้รับผิดชอบ วิชาเขตควรเป็นระดับ รองอธิการบดี หรือ เรียกว่าผู้อำนวยการวิชาเขต

ตารางที่ 15 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการในด้านสภาคณาจารย์
กรรมการบริหารงานมหาวิทยาลัย และองค์ประกอบของกรรมการ
บริหารงาน

รายการ	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สภาคณาจารย์				
1) ควรมี	33	91.67	71	93.44
2) ไม่ควรมี	3	8.33	5	6.56
2. คณะกรรมการบริหารงานมหาวิทยาลัย				
1) ควรมี	28	77.78	61	80.33
2) ไม่ควรมี	8	22.22	15	19.67

ตารางที่ 15 โครงสร้างการจัดองค์การบริหารงานวิชาการในด้านสภาคณาจารย์
กรรมการบริหารงานมหาวิทยาลัย และองค์ประกอบของกรรมการ
บริหารงาน (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารงาน				
1) อธิการบดี	25	69.44	48	63.22
2) รองอธิการบดี	25	69.33	47	61.78
3) คณบดี	21	58.33	44	57.89
4) หัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่าคณะ	22	61.11	43	56.56
5) จากส่วนอื่น ๆ ที่เห็นว่าควรมี	7	19.44	4	5.33

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรให้มีสภาคณาจารย์ เพื่อเป็นตัวแทนให้อาจารย์ผู้สอนบริหารงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน และเพื่อผลประโยชน์รวมของอาจารย์ทั้งหมด เพราะเป็นผู้ช่วยเหลือสภามหาวิทยาลัยคั่นคว้าเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ และเป็นผู้ช่วยเหลือรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ตลอดจนการนำเสนอสภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้สอนให้แก่ผู้บริหารอีกด้วย ควรให้มีคณะกรรมการบริหารงานมหาวิทยาลัย เพื่อช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่สภามหาวิทยาลัย และอธิการบดีทางด้านนโยบายต่าง ๆ ของพรรค และรัฐบาล องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารงานมหาวิทยาลัย ควรประกอบด้วยบุคคลจากส่วนต่าง ๆ คืออธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่าคณะ ตามลำดับ ทั้งสองกลุ่มได้ให้ความเห็นในคำถามปลายเปิด โดยมีความเห็นสอดคล้อง

กันว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารงานมหาวิทยาลัย ควรประกอบด้วย
ผู้แทนจากคณะพรรค ผู้แทนจากผู้ที่ทรงคุณวุฒิ หรืออาจารย์ผู้อาวุโสเพิ่มอีก

ตารางที่ 16 โครงสร้างการจัดองค์การบริหารงานวิชาการ ฝ่ายต่าง ๆ ระดับ
วิชาการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างมหาวิทยาลัยแห่งชาติ

รายการ	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับฝ่ายต่าง ๆ ในโครงสร้างองค์การ				
1) ฝ่ายหอสมุด	36	100.00	71	93.44
2) ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร	34	94.44	74	97.44
3) ฝ่ายวิชาการประจำคณะวิชา	34	94.44	69	90.78
4) ฝ่ายวัสดุอุปกรณ์	34	94.44	67	88.22
5) ฝ่ายพัฒนาบุคลากร	33	91.67	64	84.22
6) ศูนย์	27	75.00	34	44.67
7) สถาบัน	23	63.89	31	40.78
8) วิทยาลัย	20	55.45	25	32.89
9) ฝ่ายอื่น ๆ ที่เห็นว่าควรมี	8	22.22	4	5.33

ตารางที่ 16 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการ ฝายต่าง ๆ ระดับ
วิชาการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างมหาวิทยาลัยแห่งชาติ(ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร		อาจารย์ผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียกชื่อ				
ในแต่ละระดับของวิชาการ				
1) คณะวิชา	32	88.89	53	69.67
2) ภาควิชา	16	44.44	26	34.22
3) หน่วยงานวิชา	15	41.67	26	34.22
4) แขนงวิชา	8	22.22	21	27.56
5) แผนกวิชา	6	16.67	20	26.33
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้าง				
มหาวิทยาลัยแห่งชาติ				
1) เห็นด้วย	34	100.00	76	100.00
2) ไม่เห็นด้วย	-	-	-	-

จากตารางที่ 16 ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า ฝายต่าง ๆ ควรมี ฝายหอสมุด รองลงมาคือฝายพัฒนาหลักสูตร และฝายวิชาการประจำคณะ ตามลำดับ ส่วนอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นควรมีฝายพัฒนาหลักสูตร รองลงมาคือฝายหอสมุดและฝายวิชาการประจำคณะ ตามลำดับ ระดับวิชาการทั้งสองกลุ่มเห็นว่า ควรเรียกว่า คณะวิชา และทั้งสองกลุ่มเห็นด้วยทั้งหมดกับการสร้างมหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติ

4.4.2 หน้าที่รับผิดชอบแต่ละส่วนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

หน้าที่รับผิดชอบแต่ละส่วนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย องค์การที่รับผิดชอบต่อการบริหารงานวิชาการ ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ การควบคุมการดำเนินการวิชาการ การติดตามประเมินผล ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานวิชาการ งานในความรับผิดชอบของฝ่ายวิชาการ คุณลักษณะและคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้บริหาร บทบาทและหน้าที่ของมหาวิทยาลัย และวิธีการศึกษาแต่ละระดับของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย รายละเอียดดังตารางที่ 17, 18, 19 และ ตารางที่ 20 ต่อไปนี้

ตารางที่ 17 หน้าที่รับผิดชอบแต่ละส่วนต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านองค์การที่รับผิดชอบ ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน การควบคุมดำเนินงาน และการติดตามประเมินผลการบริหารงานวิชาการ

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ
1. องค์การที่รับผิดชอบต่อการบริหารงานวิชาการ		
1) พัฒนารูปแบบใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพของลาว	54	71.11
2) ตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการขึ้นโดยเฉพาะ	34	44.67
3) ให้มีรูปแบบปัจจุบัน แต่ปรับปรุงให้ดีขึ้น	31	40.78
4) ให้ฝ่ายวิชาการและแผนกวิชารับผิดชอบโดยเฉพาะ	31	40.78
5) ให้มีรูปแบบปัจจุบันแต่เพิ่มผู้มีส่วนร่วมมากขึ้น	14	18.44

ตารางที่ 17 หน้าที่รับผิดชอบแต่ละส่วนต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านองค์กร
ที่รับผิดชอบ ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน การควบคุมดำเนินงาน
และการติดตามประเมินผลการบริหารงานวิชาการ (ต่อ)

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ
2. ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัย		
1) หัวหน้าคณะวิชา	56	73.67
2) สภามหาวิทยาลัย	51	67.11
3) อธิการบดีหรือผู้อำนวยการ	49	64.45
4) หัวหน้าแผนกวิชา	44	57.89
5) รองอธิการบดีหรือรองผู้อำนวยการทุกฝ่าย	31	40.78
6) กรรมการบริหารงานมหาวิทยาลัย	31	40.78
7) อาจารย์ผู้สอน	29	38.22
3. ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาและควบคุมการดำเนินงานวิชาการ		
1) การบริหารงานวิชาการคณะวิชา ผู้ควบคุมควรเป็น อธิการบดีหรือผู้อำนวยการ และรองฝ่ายวิชาการ	55	72.44
2) การบริหารงานวิชาการของแผนกวิชา ผู้ควบคุม ควรเป็นหัวหน้าคณะวิชาที่แผนกวิชาสังกัดอยู่	51	67.11
3) การบริหารงานวิชาการของหน่วยวิชา ผู้ควบคุม ควรเป็นหัวหน้าแผนกวิชาที่หน่วยวิชาสังกัดอยู่	46	60.45
4) การบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ผู้ควบคุม ควรเป็นคณะกรรมการบริหารงานของมหาวิทยาลัย	41	53.89

จากตารางที่ 17 พบว่า องค์กรที่รับผิดชอบต่อการบริหารงานวิชาการ ให้พัฒนารูปแบบใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของลาว รองลงมาคือตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการขึ้นโดยเฉพาะและให้มีรูปแบบที่เป็นอยู่ปัจจุบัน แต่ปรับปรุงให้ดี การบริหารงานวิชาการในมหาวิทยาลัย ควรให้หัวหน้าคณะวิชา สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีเป็นผู้มีส่วนร่วม ตามลำดับ การควบคุมการดำเนินงานบริหารวิชาการของคณะวิชา ผู้ควบคุมควรเป็นอธิการบดี และรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ การบริหารงานวิชาการของแผนกวิชา ผู้ควบคุมควรเป็นหัวหน้าคณะวิชา ตามลำดับ

ตารางที่ 18 หน้าที่รับผิดชอบแต่ละส่วนต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการติดตามและประเมินผล และผู้ที่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการ

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การติดตาม และประเมินผล		
1) ประเมินสภาพและสำรวจข้อมูลก่อนเปิดภาคเรียน	61	80.33
2) ติดตามประเมินผลเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน	56	73.67
3) ติดตามประเมินผลทุกภาคเรียน	40	52.56
4) ติดตามประเมินผลระหว่างภาคเรียน	28	36.78
2. ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินผลวิชาการ		
1) หัวหน้าแผนกวิชา	59	77.56
2) อาจารย์ผู้สอน	57	75.00

ตารางที่ 18 หน้าที่รับผิดชอบแต่ละส่วนต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านการติดตาม
และประเมินผล และผู้ที่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการ
บริหารงานวิชาการ (ต่อ)

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ
3) หัวหน้าคณะวิชา	55	72.44
4) คณะกรรมการวิชาการ	47	61.78
5) รองฝ่ายวิชาการ	39	51.33
6) คณบดี	32	42.11
7) อื่น ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม	3	3.89

จากตารางที่ 18 พบว่าการติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการ
เห็นว่า ควรประเมินสภาพและสำรวจข้อมูลก่อนเปิดภาคเรียน ติดตามและประเมินผล
เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน และติดตามประเมินผลทุกภาคเรียน ตามลำดับ ผู้ที่มีส่วนร่วมใน
การประเมินผลวิชาการ ควรเป็นหัวหน้าแผนกวิชา รองลงมาคืออาจารย์ผู้สอน และ
หัวหน้าคณะวิชา ตามลำดับ

ตารางที่ 19 หน้าที่รับผิดชอบแต่ละส่วนเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ ด้านงาน
ในความรับผิดชอบของฝ่ายวิชาการ

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ
1. งานในความรับผิดชอบในฝ่ายวิชาการ		
1) งานหลักสูตรการสอน	74	97.44
2) งานนิเทศการเรียนการสอน	73	96.11
3) งานวัดและประเมินผลการศึกษา	66	86.78
4) งานวิจัยทางการศึกษา	60	78.89
5) งานหลักสูตรพิเศษ	59	77.56
6) งานห้องสมุด	47	61.78
7) งานผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	42	55.33
8) งานห้องทดลอง	30	39.45
9) งานอื่น ๆ	8	10.45

จากตารางที่ 19 พบว่า งานในความรับผิดชอบของฝ่ายวิชาการ 5 อันดับแรก คือ งานหลักสูตรการสอน งานนิเทศการเรียนการสอน งานวัด และประเมินผลการศึกษา งานวิจัยทางการศึกษา และงานหลักสูตรพิเศษ ตามลำดับ

ตารางที่ 20 หน้าที่รับผิดชอบแต่ละส่วนต่อการบริหารงานวิชาการ ด้านคุณสมบัติที่
เหมาะสมของผู้บริหาร บทบาทและหน้าที่ของมหาวิทยาลัย และ
วุฒิการศึกษาของคณาจารย์

รายการ	ผู้ตอบแบบสอบถาม	
	จำนวน	ร้อยละ
1. คุณลักษณะและคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้บริหาร		
1) มีความรู้ความสามารถสูง	60	78.89
2) เป็นผู้พัฒนาความรู้ด้านวิชาการอยู่เสมอ	59	77.56
3) มีประสบการณ์ในการบริหารงาน	56	73.67
4) มีความรู้ในการบริหารงานดี	54	71.22
5) มีมนุษยสัมพันธ์ดี	43	56.56
6) มีความรู้ระดับปริญญาโทขึ้นไป	40	52.56
2. บทบาทและหน้าที่ของมหาวิทยาลัย		
1) การสอน	43	56.56
2) การวิจัย	37	48.44
3) ถ่ายทอดวัฒนธรรมและปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี	36	47.44
4) การบริการวิชาการแก่ชุมชน	34	44.67
3. เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย		
สัดส่วนของอาจารย์ตามคุณวุฒิ (อาจารย์ 100 คน)		
1) ปริญญาโท	50	50.00
2) ปริญญาเอก	30	30.00
3) ปริญญาตรี	20	20.00

จากตารางที่ 20 พบว่าคุณลักษณะและคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้บริหารเห็นว่า ควรมีความรู้ความสามารถสูง รองลงมาคือเป็นผู้พัฒนาความรู้ด้านวิชาการ และด้านบริหารอยู่เสมอ มีประสบการณ์ในการบริหารงาน มีความรู้ในการบริหารงานดี ตามลำดับ บทบาทและหน้าที่สำคัญของมหาวิทยาลัย ควรมีการสอน การวิจัย และการถ่ายทอดวัฒนธรรมและปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี ตามลำดับ วุฒิการศึกษาของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยเห็นว่า ควรมียกระดับปริญญาโท รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาโท และระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

4.5 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยระดับความสำคัญ และระดับการปฏิบัติกิจกรรมกับการบริหารงานวิชาการในมหาวิทยาลัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจแก่การนำมาอภิปรายผลหลายประการดังนี้

4.5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญในกระบวนการบริหารงานวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการบริหารงานวิชาการได้แก่ ขึ้นการวางแผนการบริหารงาน ขึ้นการดำเนินการบริหารงาน และขึ้นการติดตามและประเมินผล การบริหารงานทุกกิจกรรมมีความสำคัญในระดับ มาก ทั้งนี้เพราะในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้สร้างเครื่องมือสร้างขึ้นมาจากหลักการ และทฤษฎีการบริหารงานวิชาการคือนำเอากิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมในกระบวนการบริหารงานวิชาการ ตามหลักการและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการมากำหนด เป็นกิจกรรมในเครื่องมือการวิจัย

ดังนั้นจึงสามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยมีความเห็นสอดคล้องกับหลักการ และทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

4.5.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า แม้ว่าผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่างิจกรรมในกระบวนการบริหารงานวิชาการมีระดับความสำคัญ "มาก" เกือบทุกกิจกรรมดังกล่าวมาแล้วข้างต้นก็ตาม แต่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าในมหาวิทยาลัยของตนได้ปฏิบัติกิจกรรมการบริหารงานวิชาการ ขึ้นการวางแผนการบริหาร และขึ้นการดำเนินงานอยู่ในระดับ"ปานกลาง" และได้ปฏิบัติกิจกรรมขึ้นการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับ"น้อย" เมื่อทั้งสองกลุ่มเห็นว่างิจกรรมการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญในระดับ "มาก" สภาพการปฏิบัติกิจกรรมก็น่าจะอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อเป็นเช่นนี้ก็แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่างกระบวนการบริหารงานวิชาการในมหาวิทยาลัยน่าจะมีปัญหา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายอย่างด้วยกันคือ ขาดผู้บริหารงานวิชาการที่ดี ทรัพยากรด้านคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการ และสิ่งสำคัญคือการบริหารงานวิชาการในมหาวิทยาลัย ระยะผ่านมานานหลายเหนือนักจะกำหนดวิธีการปฏิบัติ ซึ่งขัดกับหลักการอุดมศึกษา เพราะหลักการอุดมศึกษาอาศัยความมีอิสระในการปกครองตนเอง เสรีภาพ และความเป็นเลิศทางวิชาการ

4.5.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมแล้วมีความต้องการ "มาก" แต่มีความต้องการในระดับมากที่สุด คือพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดีและมีคุณภาพยิ่งขึ้นและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยยังไม่สามารถสนองตอบความต้องการของบุคลากรและนักศึกษาได้เท่าที่ควร แสดงว่าการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยนั้น ยังทำไม่ได้ดี ผู้บริหารมหาวิทยาลัยแห่งชาติจะต้องเอาใจใส่ต่อการบริหารงานด้านวิชาการเพิ่มอีกมากพอสมควร โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา

4.5.4 สภาพการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการ ของมหาวิทยาลัยแห่งชาติ

4.5.4.1 โครงสร้างการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดองค์กรการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประกอบด้วยสภามหาวิทยาลัย อธิการบดี รองฝ่ายวิชาการ เพราะรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับเดียวกันของมหาวิทยาลัย และสถาบันอื่น ๆ มีรองอธิการบดีประจำวิชาเขต มีคณะกรรมการวิชาการ คณะบดี คณะกรรมการประจำคณะ และหัวหน้าภาควิชา เพราะคณะวิชาและภาควิชาเป็นฝ่ายปฏิบัติงานวิชาการโดยตรง การบริหารงานวิชาการจะดำเนินการไปได้ดีนั้น จะต้อง มีหน่วยกลางเป็นตัวประสานงาน การบริหารมหาวิทยาลัยต้องเน้นการบริหารงานวิชาการเป็นพิเศษและเน้นการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ

4.5.4.2 องค์กรที่รับผิดชอบและงานในความรับผิดชอบฝ่ายวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า องค์กรที่รับผิดชอบนั้นให้พัฒนารูปแบบใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของลาว การบริหารงานวิชาการควรขึ้นกับหัวหน้าคณะวิชา รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและอธิการบดี การควบคุมการดำเนินงานบริหารวิชาการ เห็นว่าการบริหารงานวิชาการของคณะวิชา ผู้ควบคุมควรเป็นอธิการบดีและ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ การบริหารงานวิชาการของแผนกวิชาผู้ควบคุมควรเป็นหัวหน้าคณะวิชาที่แผนกสังกัดอยู่ การติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการ ควรประเมินสภาพและสำรวจข้อมูลก่อนเปิดภาคเรียน ติดตาม และประเมินผลเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน และติดตามประเมินผลทุกภาคเรียน ผู้มีส่วนร่วมในการประเมินผลวิชาการควรเป็นหัวหน้าภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และหัวหน้าคณะวิชา ผู้บริหารควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูง เป็นผู้พัฒนาความรู้ด้านวิชาการ และด้านบริหารอยู่เสมอ หน้าที่ของมหาวิทยาลัย คือการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ คณาจารย์ควรมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมากกว่าระดับอื่น ๆ

และการสร้างมหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ทั้งสองกลุ่มเห็นด้วย
ทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าองค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ผ่านมานั้น
ยังมีความสับสน จึงมีความเห็นว่าควรให้พัฒนารูปแบบใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพที่
เป็นจริงของลาว การแบ่งงานและการกำหนดหน้าที่ยังไม่ชัดเจน ตลอดจนการ
ติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการยังปฏิบัติไม่ได้ดีนักและยังปฏิบัติไม่เป็น
ระบบ จึงทำให้การบริหารงานวิชาการไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ประกอบกับ
คุณลักษณะและคุณสมบัติที่เหมาะสมของคณาจารย์ยังอยู่ในระดับที่จะต้องพัฒนาหลายด้าน
และวุฒิการศึกษาของคณาจารย์ส่วนมากจะเป็นระดับปริญญาตรี แล้วนักศึกษาจะมี
คุณภาพได้อย่างไร เพราะผู้สอนเองก็มีความรู้ไม่กว้างขวางพอ ดังนั้นจำเป็นต้อง
อย่างยิ่งที่ต้องปรับปรุงรูปแบบองค์กรการบริหารงานวิชาการให้เหมาะสม และ
มีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการที่แท้จริงของลาว จึงจะทำให้การบริหารงาน
วิชาการของมหาวิทยาลัยแห่งชาติประสบผลสำเร็จได้